



AKADEMIA E INTELEKTUALËVE SHQIPTARË E SHKENCAVE DHE E ARTEVE
ACADEMY OF ALBANIAN INTELLECTUALS OF SCIENCES AND ARTS
ARNAVUT ENTELEKTÜELLERİNİN BİLİMLER VE SANATLAR AKADEMİSİ

Seksioni i Shkencave Historike
The Section of Historical Sciences

libri II
Book II

Prof. Dr. Skender Rizaj

**DOKUMANTE ANGLEZE MBI LIDHJEN
SHQIPTARE TE PRIZRENIT DHE FILLIMIN E
COPETIMIT TE BALLKANIT
(1877-1885).
Me dy velleme (I: 1877-1878)**

THE ENGLISH DOCUMENTS ABOUT THE
ALBANIAN LEAUGE OF PRIZREN AND THE
BEGIN OF BREAK INTO PIECES OF THE
BALKANS
(1877-1885).
In two volumes(I: 1877-1878)

SPONZOR - THE SPONSOR - SPONSOR
H. Hayri içli Kelmendi

LEKTORE - LEKTORS - LEKTORLAR
Prof. Dr. Shefqet Pllana
Prof. Dr. Abdullah Karjagdiu

KOPERTINA - THE COVER - KAPAK
Ömer Onay

DİZAJNİ KOMJUTORİK -COMPUTER DESIGN - DİZGİ
Xbad - Arsim H. Shala

PASQYRË E LËNDËS - TABLE OF CONTENTS

HYRJE	15
1. NGRITJA E USHTRISË JO TË RREGULLT VULLNETARE SHQIPTARE NË DIBËR (1877).....	39
2. PROTESTA E FISEVE TË SHQIPËRISË KUNDËR ANEKSIMIT TË TOKAVE SHQIPTARE GREQISË (1878).....	40
3. MBI FORMIMIN E LIDHJES SHQIPTARE TË PRIZRENIT (1878)	42
4. MBI MUHAXHIRËT NË VILAJETIN E KOSOVËS (1878)	46
5. PAQJA E SHËN-STEFANIT (1878)	47
6. PETICIONI I BANORËVE TË SANXHAKUT TË SHKUPIT (1878).....	52
7. MEMORANDUMI I SHQIPTARËVE KUNDËR PAQES SË SHËN-STEFANIT (1878)	53
8. LIDHJA SHQIPTARE KUNDËR PAQES SË SHËN-STEFANIT (1878)	59
9. PROTESTA E DIBRANËVE KUNDËR ANEKSIMIT TË VENDIT TË TYRE PRINCIPATËS SË RE BULLGARE (1878).....	60
10. TELEGRAMI I DËRGUAR AMBASADORËVE TË ANGLISË, FRANCËS, ITALISË DHE TË AUSTRO-HUNGARISË NË STAMBOLL NGA ANA E BANORËVE TË PRIZRENIT MË 12 MAJ 1878	62
11. PROTOKOLI VII I KONGRESIT TË BERLINIT (1878).....	63
12. PROTOKOLI VIII I KONGRESIT TË BERLINIT (1878).....	66
13. PROTOKOLI XII I KONGRESIT TË BERLINIT (1878)	73
14. PROTESTA E BANORËVE TË SHKODRËS DHE TË PODGORICËS (1878).....	80
15. ULTIMATUMI I LIDHJES SHQIPTARE TË PRIZRENIT (1878).....	81
16. TRAKTATI I NËNSHKRUAR NË BERLIN (1878)	82
17. KËRKESA E PRINC NIKOLLËS PËR DORËZIMIN E TERRITORIT TË ÇAKTUAR PËR MALIN E ZI (1878).....	88

18. VEPRIMTARIA E BEJLERËVE DHE E AGALLARËVE TË PREVEZËS DHE TË JANINËS (1878)	90
19. NISJA E MEHMET ALI PASHËS NGA STAMBOLLI PËR KOSOVË (1878)	92
20. VIZITA E MEHMET ALI PASHËS AMBASADORIT TË ANGLISË LAYARD (1878).....	93
21. PËRGJEGJA E PORTËS SË LARTË PRINC NIKOLLËS LIDHUR ME DORËZIMIN E TERRITOREVE MALIT TË ZI (1878)	94
22. RRETH DORËZIMIT TË PODGORICËS MALIT TË ZI (1878)	96
23. AUTORIZIMI I MARKIZ OF SALISBURYT LIDHUR ME MISIONIN E MEHMET ALI PASHËS (1878)	97
24. INFROMIM I M.RISTIQT MBI EMËRIMIN E MEHMET ALI PASHËS SI KOMISIONAR PËR CAKTIMIN E KUFIRIT TË RI TURKO-SERB (1878).....	98
25. MBI KOMISIONIN PËR CAKTIMIN E VIJËS KUFITARE NË MES SERBISË DHE TURQISË	99
26. VRASJA E MEHMET ALI PASHËS NË GJAKOVË (1878)	103
27. SITUATA SHUMË SERIOZE NË SHQIPËRI (1878).....	104
28. MBI SENDËRTIMIN E LIDHJES SHQIPTARE TË SIGURISË KOMBËTARE (1878).....	105
29. BASHKIMI I USHTRISË SË RREGULLT TË MEHMET ALI PASHËS NË LIDHJEN SHQIPTARE TË PRIZRENIT (1878)	107
30. JEHONA E VRASJES SË MEHMET ALI PASHËS NË VJENË (1878).....	109
31. PËRSHTYPJA E SULLTANIT DHE E PORTËS RRETH VRASJES SË MEHMET ALI PASHËS (1878)	111
32. LAJMET MBI VRASJEN E MEHMET ALI PASHËS (1878)....	115
32. HOLLËSI MBI VDEKJEN E MEHMET ALI PASHËS(1878)...	117
34. MBI NXITËSIT E VRASJES SË MEHMET ALI PASHËS(1878).....	118
35. SHKRESA E PORTËS SË LARTË RRETH ZBATIMIT TË TRAKTATIT TË BERLINIT (1878)	120

36. PËRQËNDRIMI I KOMITETIT TË LIDHJES KOMBËTARE TË SHQIPËRISË NË PEJË (1878)	122
37. LIDHJA SHQIPTARE E PRIZRENIT SI NJË ORGANIZATË (1878)	123
38. MBI DEZERTIMIN E REGJIMENTEVE SHQIPTARE DHE BASHKIMIN E TYRE ME LIDHJEN SHQIPTARE(1878)	124
39. MBI MUHAXHIRËT E TVARIT DHE TË KRAJËS(1878)	126
40. NDARJA E LIDHJES SË PRIZRENIT NË KOMITETE DHE NËNKOMITETE (1878)	127
41. FTESA PËR TUBIMIN E RI TË LIDHJES SHQIPTARE NË PRIZREN (1878)	128
42. VEPRIMTARIA E SHEH MUSTAFËS NGA TETOVA (1878)	129
43. KARAKTERI KOMBËTAR I LIDHJES SHQIPTARE TE PRIZRENIT (1878)	130
44. ZGJEDHJA E PËRFAQËSUESIT TË SHKODRËS PËR KUVENDIN E LIDHJES SHQIPTARE NË PRIZREN (1878).....	132
45. MBI MUHAXHIRËT NGA TOPLICA DHE VRANJA (1878)	133
46. SHKAQET E FORMIMIT TË LIDHJES (1878)	134
47. MEMORANDUMI I GREKËVE RRETH DORËZIMIT TË JANINËS GREQISË (1878)	144

IN ENGLISH

INTRODUCTION	149
1. THE RAISE OF IRREGULAR ALBANIAN VOLUNTEER TROOPS IN DEBRA (1877)	169
2. THE PROTEST OF THE TRIBES OF ALBANIA AGAINST ANNEXATION OF ALBANIAN'S PROVINCES TO GREECE (1878)	170
3. ABOUT THE FORM OF THE ALBANIAN LEAGUE OF PRISREND (1878)	171
4. ABOUT REFUGEES IN THE VILAYET OF KOSOVA (1878)	176

5. THE PEACE OF SAN STEFANO (1878)	177
6. THE PETITION OF HABITANTS OF SANDJAK OF USKUP (1878)	182
7. THE MEMORANDUM OF ALBANIANS AGAINST THE PEACE OF SAN STEFANO (1878).....	183
8. THE ALBANIAN LEAGUE OF PRISREND AGAINST THE PEACE OF SAN STEFANO (1878).....	189
9. THE PROTESTION OF DEBRE'S HABITANTS AGAINST THE ANNEXATION OF THEIR COUNTRY TO THE NEW BULGARIAN PRINCIPALITY (1878)	190
10. THE TELEGRAM ADDRESSED TO AMBASSADORS (...) AT CONSTANTINOPLE BY HABITANTS OF PRISREND (1878)	192
11. PROTOCOL No. 7 OF CONGRESS OF BERLIN (1878).....	193
12. PROTOCOL No. 8 OF CONGRESS OF BERLIN (1878).....	197
13. PROTOCOL No. 12 OF CONGRESS OF BERLIN (1878)	204
14. THE PROTOCOL OF INHABITANTS OF SCUTARO AND PODGORITZA (1878)	211
15. THE ULTIMATUM OF THE ALBANIANS LEAGUE OF PRISREND (1878)	212
16. THE THREAT SIGNED AT BERLIN (1878)	213
17. THE DEMAND OF PRINCE NICOLAS FOR EXTRADITION OF TERRITORY ASSIGNED TO MONTENEGRO (1878) ...	219
18. THE PROCEEDINGS OF THE BEYS OF PREVESTA AND JANINA (1878)	221
19. THE MOVE OF MEHEMET ALI PASHA FROM CONSTANTINOPLE TO KOSOVA (1878)	223
20. THE VISIT OF MEHEMET ALI PASHA TO LAYARD, THE AMBASSADOR OF ENGLAND (1878)	224
21. THE ANSWER OF SUBLIME PORTE TO PRINCE NICOLAS ABOUT THE EXTRADITION OF TERRITORIES TO MONTENEGRO (1878)	225
22. ABOUT THE DELIVERY OF PODGORITZA TO MONTENEGRO (1878)	226

23. THE AUTHORIZATION OF MARQUIS OF SALISBURY IN CONNECTION WITH THE MISSION OF MEHEMED ALI PASHA (1878)	227
24. THE INFORM OF M. RISTIC ABOUT THE MEHEMED ALI PASHA'S APPOINTMENT AS COMMISSIONER FOR THE DELIMITATIONS OF THE NEW TURC-SERVIAN FRONTIER (1878)	228
25. ABOUT THE COMMISSION TO DELIMITATION OF THE NEW FRONTIER LINE BETWEEN SERVIA AND TURKEY (1878)	230
26. MEHEMED ALI PASHA'S MURDER AT YACOVA (1878)	234
27. A VERY SERIOUS SITUATION IN ALBANIA (1878)	235
28. ABOUT THE EXISTENCE OF THE ALBANIAN LEAGUE OF NATIONAL SAFETY (1878)	235
29. THE JOIN OF THE REGULAR TROOPS OF MEHEMED ALI PASHA TO THE ALBANIAN LEAGUE OF PRISREND (1878)	238
30. THE ECHO OF THE MURDER OF MEHEMED ALI PASHA AT VIENA (1878)	240
31. THE IMPRESSION OF THE SULTAN AND OF THE PORTE ABOUT MEHEMED ALI PASHA' S ASSASSINATION (1878)	242
32. THE NEWS OF THE MURDER OF MEHEMED ALI PASHA (1878)	246
33. THE PARTICULARS OF MEHEMED ALI PASHA'S DEATH (1878)	248
34. ABOUT THE INSTIGATORS OF THE ASSASSINATION OF MEHEMED ALI PASHA (1878)	249
35. THE DESPATCH OF THE SUBLIME PORTE ABOUT THE ACCOMPLISHMENT OF THE TREATY OF BERLIN (1878)	251
36. THE FIX OF THE COMMITTEE OF THE NATIONAL LEAGUE OF ALBANIA AT IPEK (1878)	253

37. THE ALBANIAN LEAGUE OF PRESREND AS AN ORGANIZATION (1878)	254
38. ABOUT THE DISSERTATION OF ALBANIAN REGIMENTS AND THEIRS JOIN WITH THE ALBANIAN LEAGUE (1878)	256
39. ABOUT THE REFUGEES OF ANTIVARI AND KRAIA (1878)	257
40. THE SPLIT OF THE ALBANIAN LEAGUE OF PRESIDENT INTO THE COMMITTEES AND SUB-COMMITTEES (1878)	258
41. THE SUMMON FOR A NEW MEETING OF THE ALBANIAN LEAGUE AT PRISREND (1878)	260
42. THE ART OF SHEIKH MUSTAFA, OF KALKANDELE (1878)	261
43. THE NATIONAL CHARACTER OF THE ALBANIAN LEAGUE OF PRISREND (1878)	262
44. THE SELECT OF THE REPRESENTATIVE OF SCUTARI IN THE ASSEMBLY OF THE ALBANIAN LEAGUE AT PRISREND (1878)	264
45. ABOUT THE REFUGEES FROM TOPLITZA AND VRANJA (1878)	265
46. THE FORMING CAUSES OF THE LEAGUE (1878)	266
47. THE MEMORANDUM OF GREEKS ABOUT THE CEDE OF JANINA TO GREECE (1878)	276
Fusnotat (pjesa në gjuhën shqipe)	279
Footnotes (part in english)	283



AKADEMIA E INTELEKTUALËVE SHQIPTARË E SHKENCAVE DHE E ARTEVE
ACADEMY OF ALBANIAN INTELLECTUALS OF SCIENCES AND ARTS
ARNAVUT ENTELËKTUELLERINËN BILËMLER VE SANATLAR AKADEMËSË

THIRRJE!

*Lusim adburuesit e Shkencave dhe të Arteve Shqiptare që të kenë
miresinë për të ndihmuar financiarisht ndërtimin e godinës së
Akademisë dhe të botimit të Revistës si dhe të botimeve të veçanta të
saj.*
AISHSHA

APPEAL

*We ask the adores of Albanian Sciences and Arts to have the kindness
to help financially the construction of the building of the Academy
and edition of its journal and of its special editions.*
AISA

DİLEK!

*Akademiniñ binasını kurmak, süreli yayınlarını ve diğer
çalışmalarını neşretmek için, siz değerli okuyucularımızın ve
dostlarımızın maddi ve manevi yardımlarını bekliyoruz.*
AEBSA

Adresa - Address - Adres:
I. "Ulpiana" Vila 15, 38000 Prishtina (Kosova)
Tel.-Fax: 00381(38) - 45 - 186

II. İslam Medeniyeti Vakfı
P.K. 14 81141 Bağlarbaşı-Üsküdar/İstanbul (Turkey)
M.U. İlahiyat Fakültesi Cami Altı
Bağlarbaşı-Üsküdar/İstanbul (Turkey)
Tel: (00.90.216) 310 53 11 / 382
Telefax: 343 97 31
Fax: 341 02 98

Llogaria rrjedhëse - Current account - Hesap No:
Türkiye İş Bankası A. Ş. İstanbul (Turkey)
1009 Beyazıt Şubesi No. 1009 - 30110 - 3587719